

Alkotmánybíróság

1015 Budapest
Donáti u. 35-45.

A Budai Központi Kerületi Bíróság útján!
1021 Budapest
Budakeszi út 51.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/ 0 3 4 9 9 - 0 / 2021
Érkezett:	2021 SZEPT 09.
Példány:	1
Melléklet:	8 db
Kezelőiroda:	

Budapest, 2021. augusztus 30.

Elsőfokú ügyszám: 17.G.22.501/2020/22.

Tárgy: alkotmányjogi panasz

Tisztelt Alkotmánybíróság!

[REDACTED] a továbbiakban: „Kérelmező”) mellékelten csatolt meghatalmazással (F1) igazolt jogi képviseletében, az Alaptörvény (a továbbiakban: „Atv.”) 24. Cikk (2) bekezdésének d) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: „Abtv.”) 27. §-a alapján, az [REDACTED] által, felperesként a Kérelmező ellen indított polgári peres eljárásban, a Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: „Törvényszék”) által 4.Gf.75.152/2021/9-II. számon hozott jogerős ítélet (a továbbiakban: „Ítélet”) ellen

alkotmányjogi panaszt

terjesztek elő.

Kérem, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság az Ítéletet az Abtv. 43. § (1) bekezdése értelmében semmisítse meg annak, az Atv. XXVIII. Cikk (1) bekezdésébe, nevesítve a „fair eljárás” elvébe ütközése miatt, valamint mert ezzel összefüggésben szintén ütközik a B) Cikk (1) bekezdésébe, az R) Cikk (1) bekezdésébe, továbbá a Q) Cikk (2) bekezdésébe. Ezen túlmenően az Ítélet ellentétes az Atv. XIII. cikkében nevesített tulajdonhoz való joggal is.

Az Abtv. 27. § (1) bekezdés b) pontja tekintetében nyilatkozom, hogy valamennyi jogorvoslati lehetőség kimerítésre került.

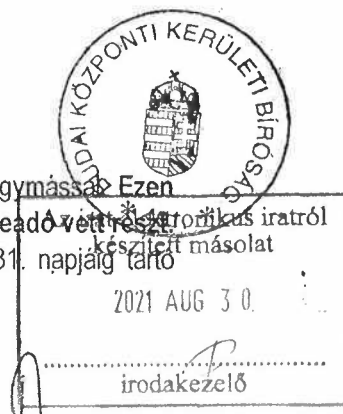
Az Abtv. 52. § (5) bekezdése tekintetében akként nyilatkozom, hogy a Kérelmező adatainak zártan kezelését kérem.

Az Abtv. 30. § (1) bekezdésében foglalt, az alkotmányjogi panasz beterjesztésének határideje megtartásra került.

Az Ítélet, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: „rPp.”) 212. § (1) bekezdése értelmében érdemi határozatnak minősül.

I. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy tényállása

1. A felek 2008. augusztus 11. napján határozott időtartamra bérleti szerződést kötöttek egymással. Ezen szerződés alapján létrejött jogviszonyban a Kérelmező, mint bérlő, az [REDACTED], mint bérbeadó vállalkozás iránti jogviszonyról készített másolat. A felek a bérleti jogviszony időtartamát 2008. szeptember 1. napjától 2011. augusztus 31. napjáig tartó

határozott időtartamban állapították meg. A szerződésben a felek akként rendelkeztek, hogyha a bérleti szerződés lejártá után a bérlő a bérbeadó hozzájárulása nélkül a bérleményt tovább használja, vagy kiürítve nem adja át a bérbeadónak, úgy a bérlő jogosulatlan használat címén a bérleti szerződésben megállapított utolsó év negyedéves bérleti díjának kétszeresét volt köteles megfizetni, minden megkezdett negyedév után.

2. A felek a szerződésükben meghatározták a bérleti szerződés megszűnésének eseteit: 2.1. a határozott idő elteltével; 2.2. ha a bérleti szerződést közös megegyezéssel felbontják; 2.3. ha a bérlő, vagy a bérbeadó jogutód nélkül megszűnik; 2.4. ha a felek egyike él a felmondás lehetőségével fél éves felmondási idővel.
3. A bérleti szerződés 2.5. pontja szerint abban az esetben, ha a bérlő 15 naptári napon túli fizetési késedelembe esik a bérbeadó jogosult további 15 napos naptári idővel a szerződést egyoldalú felmondással megszüntetni, a bérlőt kötelezni az ingatlan kiürítésére, kiköltözésre és jogosult fél éves felmondási díjat felszámítani.
4. A szerződés 3.23. pontja szerint a közüzemi (villany, gáz, csatorna, szemét), valamint a külön megrendelt szolgáltatások költségeinek elszámolása havonta, illetve két havonta történik bruttó értéken közvetlenül a közműveknek, vagy azonnali inkasszó megállapodással az alperes részére, illetve az alperesnek külön megállapodással 200.000 Ft összegű előlegszámla terhére, utólagos végszámla szerinti elszámolásra. A felek rögzítették szerződésükben azt is, hogy a rezsielőleg felhasználása után újabb rezsielőleg számla fizetendő 3 napos fizetési határidőben.
5. Az [REDACTED] a 2011. április 01. napján kelt levelében a szerződést 2011. április 16.-i kiköltözéssel felmondta a 873-135/2011. sorszámú 2011. március 16.-i fizetési határidejű, a 873-131/2011. 2011. március 16.-i fizetési határidejű, a 873-173/2011. 2011. március 28.-i fizetési határidejű, a 873-174/2011., a 877-1752/2011., és a 877-176/2011. 2011. március 28.-i esedékességű számla nem fizetése miatt.
6. A számla esedékességét megelőzően a Kérelmező már vitatta az áramdíjat és a gázdíjat, amely díjak tekintetében a felek között per volt folyamatban. A Kérelmező, mint felperes a Budai Központi Kerületi Bíróság előtt 8.P.XI.24.020./2011. sorszámon jogalap nélküli gazdagodás jogcímén indított eljárást az [REDACTED], mint bérbeadó ellen arra hivatkozással, hogy a bérbeadó jogosulatlan áramdíjat számított fel vele szemben a bérlet időtartama alatt. A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 4.Gf.75.420/2018/8-I. számú ítéletében az [REDACTED]-et 104.439,- forint megfizetésére kötelezte. Ítélete indoklásában a perben kirendelt szakértő szakvéleményére alapozva megállapította, hogy a bérbeadó jogalap nélkül számlázott ki 107.439,- forint összeget (a továbbiakban: „Áramper”).
7. Az [REDACTED] pert indított a Kérelmező ellen és kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a gázdíj tartozás megfizetésére. A Budai Központi Kerületi Bíróság 14.P.20.703/2017/91. sorszámú ítéletével kötelezte az alperest 644.667,- forint gázdíj megfizetésére. A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 42.Pf.637.992/2019/6. sorszámú jogerős ítéletében a felperesi keresetet 424.165,- forintra mérsékelte az [REDACTED] túlszámlázása miatt (a továbbiakban: „Gázper”).
8. Az [REDACTED] a felmondását követően több alkalommal lehetetlenítette el, hogy az alperes a bérleményt rendeltetésszerűen használja. Budapest Főváros XI. kerület Újbuda Önkormányzat Polgármesteri Hivatala Hatósági Igazgatási és Szabálysértési Osztálya a IX-2743/13/2011 határozatával megállapította, hogy az [REDACTED] azzal, hogy a bérlemény használatát 2011. április 08. napjától korlátozta, birtoksértést követett el.
9. A Kérelmező a bérlemény rendeltetésszerű használatának biztosítására az [REDACTED] több alkalommal felszólította, aki ennek nem tett eleget, ezért a Kérelmező 2011. április 14. napján a bérleti szerződést rendkívüli felmondással 2011. április 30. napjára felmondta, illetőleg attól elállt.

10. Az [REDACTED] a bérleti díjtarozás megfizetése iránt pert indított a Kérelmező ellen, amely eljárásban a Budai Központi Kerületi Bíróság 2021. január 14. napján kelt 17.G.22.501./2020/22. ítéletében az alábbi megállapításokat tette. Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában kifejtette, hogy a bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az [REDACTED] felmondása vagy pedig Kérelmező általi felmondás/elállás szüntette meg a felek közötti jogviszonyt.
11. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az [REDACTED] felmondásának jogszerűnek kellett lennie. A felmondás abban az esetben jogszerű, ha a felmondásban megjelölt összegű tartozás – akár bérleti díj, akár a használattal kapcsolatosan felmerült költségek – a felmondás időpontjában fennáll. Nem minősíthető jogszerűnek a bérbeadó felmondása, ha a felmondás időpontjában a tartozásnak csak egy része áll fenn, és azt a részt a megfizetett rezsielőleg teljes mértékben fedezi. (BH.2013.153.) A perben csatolt okiratokból az elsőfokú bíróság álláspontja szerint egyértelműen megállapítható volt, hogy a felmondás időpontjában a 873-135/2011. sorszámú számla tartozás nem olyan mértékben állt fenn, ahogy az a felmondásban szerepel. Ez alapján az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az [REDACTED] felmondása nem felelt meg a bérleti szerződés 2.5. pontjában foglaltaknak, ezért az a hozzá fűzött joghatás kiváltására nem alkalmas, az [REDACTED] felmondása a szerződést nem szüntette meg.
12. Mindezek után a bíróság vizsgálta az alperes felmondását/elállását. Az elsőfokú bíróság helyesen megállapította, hogy az [REDACTED]-nek a szerződés teljesítése során tanúsított magatartása folytán a bérlet dolog a bérlet utolsó hónapjában 2011. áprilisában már nem volt alkalmas a rendeltetésszerű és szerződésszerű használatra, a bérleti jogviszony fenntartása lehetetlenült, így a Kérelmező felmondása teljes mértékben megalapozott volt.
13. Az elsőfokú bíróság helyesen megállapította, hogy a bérleti szerződés rendelkezései alapján a bérleti szerződés megszűnésével a befizetett kaució összege visszajár, valamint a Kérelmező alappal követelte az előre 2011. május hónapra megfizetett bérleti díj visszafizetését is.
14. Az [REDACTED] az elsőfokú eljárásban beszámítása kifogással élt. Az elsőfokú bíróság elvégezte a számítást a beszámítási kifogásban szereplő összegek elszámolását az alábbi módon: a jogerősen az [REDACTED] javára megítélt 424.165,- forint összeget a jogerős ítéletben meghatározott 2011.03.17. napjától 2021.01.13. napjáig napi 0,1%-os kamattal 3.592 eltelt napra számolva 1.523.601,- forint felmerült kamatot állapított meg. A kamat és a tőke összege mindösszesen 1.947.766,- forint, ehhez hozzáadva a 600.000,- forintos perköltséget az mindösszesen 2.547.766,- forint. A 2.547.766,- forint, 359,37 euró/forint árfolyammal 7086 euró 2021. január 13. napján. A bíróság levonta a Kérelmező viszontkeresetében megjelölt euró összegből ezt az összeget és így 339 euró maradt fenn.

II. Az Alaptörvénybe ütközés indoklása

1. Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben mindkét fél fellebbezéssel élt. A Kérelmező fellebbezésében kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének azon része, amelyben helyt adott az [REDACTED] 424.165,- forint gázdíj beszámításának, teljes mértékben tény- és iratellenes. Ennek az az oka, hogy az elsőfokú eljárásban bizonyításra került az a tény, hogy a bérleti szerződés szerinti tényleges almerő szerinti áramfogyasztásnak megfelelő áramdíjat, valamint a gáztúlfogyasztás nélkül a gázperben megítélt valós összegű gázdíjat fedezte a rezsielőleg számla, valamint a Fővárosi Törvényszék által a 4.Gf.75.420120171811. számú jogerős ítélettel lezárt perben áram-és gázper ítéletek nyomán szükségessé vált számlahelyesbítések felperesi elvégzésnek hiányában a kaució, összhangban a felek közötti szerződés 3.25. és 3.26. pontjával. Mi több, maga az elsőfokú bíróság mondta ki a 873-135/2011. számú számla vonatkozásában, hogy a gázdíj tartozás nem állt fenn. Így a 424.165,- forint gázdíj beszámítása teljességgel ellentmond még az ítélet indokolásának is, hiszen az érintett számla is része a gázperben megítélt és az elsőfokú eljárásban beszámítani rendelt tételnek. Ennek az érdemi elbírálása egészen megmagyarázhatatlan módon nem történt meg a polgári peres

eljárásban sem első, sem másodfokon. Ez súlyosan ütközik az Alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdésében foglalt fair eljárás elvébe. Ennek részletes indoklását alább fejtem ki.

2. Többször felhívásra került a Törvényszék, valamint az öt megelőzően eljáró elsőfokú bíróság figyelmébe arra, hogy az [REDACTED] a bérleti szerződést sértő módon a mai napig nem adta vissza az óvadékot a Kérelmező részére, ami alátámasztja és egyértelműen bizonyítja azt, hogy a felperes által beszámítani kívánt követelést egyszer már kielégítette. Maga az [REDACTED] sem tett ezzel ellentétes nyilatkozatot sem az első-, sem pedig a másodfokú eljárás során.
3. A Kérelmező az elsőfokú eljárásban világosan levezette a rezsielőleg számla felmondás időpontjában fennálló egyenlegét, figyelembe véve a rezszi túlszámlázások miatt a jogerős bírói ítéletek nyomán szükségessé vált, de az [REDACTED] által elmulasztott számlahelyesbítéseket is. Ezen számszaki levezetés nyomán egyértelmű és matematikailag meg nem kérdőjelezhető tény az, hogy a szükséges számlahelyesbítések elvégzése és rezsielőleg számlán való jóváírása után a jogellenes bérbeadói felmondás időpontjában nem állt fenn, sem jelenleg nem áll fenn a Kérelmezőnek rezsizartozása az [REDACTED] felé. A fentebb hivatkozott számszaki levezetést itt meg nem ismételve, azonban annak konklúzióját nyomatékkal kiemelve: az [REDACTED] által beszámítani kívánt Gázper ítélet által csökkentett összegű 424.165 Ft gázdíjat teljes összegben fedezte a rezsielőleg számla egyenlege, amennyiben a szükséges számlahelyesbítéseket és azok összegének jóváírását a rezsielőleg számlán az [REDACTED] elvégezte volna. Tehát a kapcsolódó Áram- és Gázperek jogerős lezárulása után minden ellenkező állítással szemben tény az, hogy nemhogy 424.165 Ft, de még 33.662 Ft rezszi követelése sem áll fenn az [REDACTED]-nek a Kérelmezővel szemben. Feltételezve, de nem megengedve, hogy a szükséges számlahelyesbítések és azok rezsielőleg számlán való jóváírásának az [REDACTED] által történő elmulasztását figyelmen kívül hagyjuk, akkor is részben a rezsielőleg számla, részben a kaució fedezte a beszámítani kért 424.165 Ft-ot, így fizetési késedelem egyetlen napig nem merülhetett fel, nemhogy az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított 3.592 napra.
4. Fontos kiemelni továbbá azt a fellebbezésben egyébiránt hivatkozott tény is, miszerint az [REDACTED] maga is – ugyan tévesen – csak 33.662,- forint összegben mutatta ki rezsielőleg számla követelését a szerződés felbontásakor, tehát az [REDACTED] saját maga által is elismerten a csökkentett összegű gázdíj összegében nem állt fenn rezsizdíj követelése a Kérelmezővel szemben, ennek ellenére kérte annak beszámítását teljes 424.165,- forint összegben. Tehát az [REDACTED] maga által is elismerten maximum 33.662,- forint beszámítását kérhette volna a gázdíj vonatkozásában, még saját téves számítása alapján is. Mindezen tények azonban sem az első-, sem pedig a másodfokú eljárásban **nem kerültek értékelésre.**
5. Ebből következik, hogy a felperes [REDACTED] **beszámítási kifogása nem jogszerű**, hiszen összecszerűségét tekintve téves, egyúttal megalapozatlan. Az, hogy jogerősen is sor került a beszámításra, azt a helyzetet eredményezi, hogy ad1) olyan összeg került beszámításra, ami lényegében solutio (teljesítés) okán már nem létezik – hiszen a rezsielőleg számlából került teljesítésre -, ad2) ismételt (duplán) megfizetésre rendelte a bíróság az előbbieken említett 424.165 Ft-ot és annak járadékait.
6. Az elsőfokú ítélet helyben hagyása azt a nonszensz helyzetet eredményezi, hogy az egyszer már teljes összegben, a rezsielőleg számla megterhelésével, valamint az egyébként a tényállás alapján meg nem engedhető, fent említett számlahelyesbítések elvégzése nélküli esetben részben (az [REDACTED] téves számítás szerint 33.662 Ft erejéig) a kaució visszatartásával beszédett (túlszámlázott) gázdíj összeg mellett még egyszer, vagyis duplán kerülne teljesítésre a Gázper jogerős ítélet nyomán csökkentett összegű gázszolgáltatási számla 424.165 Ft összegben megítélt ellenértéke, továbbá annak a teljes jogi eljárási időszakra, mint késedelmes napokra vélelmezett késedelmi kamata. Ez egyértelműen sérti a Kérelmező tulajdonhoz való jogát.

7. Az Atv. XIII. cikk a tulajdonhoz való jogot a Szabadság és felelősség cím alatt – az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatának megfelelően – alapvető jogként határozza meg. A tulajdon védelme megjelenik ugyanakkor az Európai Unió Alapjogi Chartájában is, amely kimondja, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogszerűen szerzett tulajdonát birtokolja, használja és azzal rendelkezzen. A másodfokú bíróság ítélete egyértelműen sérti a Kérelmező tulajdonhoz való jogát, hiszen a 424.165 Ft, és annak vélelmezett késedelmi kamatainak beszámítása az [REDACTED] artozásába, teljes mértékben önkényes. Az első-, és másodfokú bíróság sem vette figyelembe az előbbieken ismertetett tényeket, nem indokolta meg megfelelően a beszámítás megalapozottságát. Az első- és másodfokú ítéletek nyomán a Kérelmezőt a szolgáltatás, az elsőfokú ítéletben helyesen 424.165 Ft-ra mérsékelt díja alapján visszatérítés illeti meg az [REDACTED] részéről. Ezzel szemben a jogerős ítélet az igénybevett szolgáltatás ellenértékét kétszeresen fizetteti meg Kérelmezővel, továbbá ahhoz indokolatlan késedelmi kamatot rendel. Az igénybevett szolgáltatás díjának kétszeres megfizettetése és egy már megfizetett ellenértékhez késedelmi kamat utólagos rendelése sérti a vonatkozó polgári jogi rendelkezéseket, egyben a tulajdonhoz való alkotmányos jogot, tekintettel arra, hogy semmilyen körülmények között nem követelhető kétszeres ellenérték egyszeresen teljesített szolgáltatás után! Az ellenérték nagysága és annak megfizetettsége két külön jogi tény. Az első és másodfokú ítéletben az ellenérték nagyságának meghatározásán túl, nem hagyható figyelmen az a tény, hogy az ellenértéket az igénybevevő korábban már megfizette a szolgáltatónak (az előleg számla feltöltése útján), így nem kell újfent, kétszeresen megfizetni, így annak (valamint járulékeinak) jogszerű beszámítására sincs lehetőség a bérbeadó elszámolási és kaució (vissza)fizetési kötelezettségeivel szemben. A jogerős ítélet hatályban tartása azt az alapjog ellenes helyzetet legitimálná, egyben az összes jogalkalmazó számára súlyos jogbizonytalanságot eredményezve, miszerint a termékek, szolgáltatások ellenértékének előlegfizetés útján történő megfizetése nem elfogadott a gazdasági szereplők között, valamint az mint releváns tényállás nem nyerhet bizonyítást egy peres eljárásban, így a megfizettség tekintetében téves bírói ítéletek a tulajdonjog sérelmét eredményezhetnék azáltal, hogy egyszeresen teljesített termékértékesítéshez, szolgáltatáshoz kétszeres vagy többszörös ellenérték fizetést rendelnének. Alkotmányos keretek között a tulajdonjog jogszerű gyakorlásából, így azzal kapcsolatos szolgáltatásnyújtásból, nem következhet kétszeres ellenérték követelése egyetlen jogalany részéről sem. A T. Alkotmánybíróság feladata és felelőssége az ilyen téves egyben alaptörvény ellenes joggyakorlat kialakulásának megakadályozása.
8. A rPp. 3. § (1) – (2) bekezdései tartalmazzák a kérelemhez kötöttség elvét. A polgári eljárások sajátossága az – szemben például a büntetővel –, hogy alapvetően a felek által történő gyakorlása a rendelkezési jognak váltja ki az eljárás megindulását. Ez a határozatokra nézve egy kettős követelményrendszert jelent, ami a rPp. esetében annak 3. § (2) bekezdésében, valamint azzal összefüggésben a 213. § és 215. §-ában tükröződik. A 3. § (2) bekezdése rögzíti azt az alapelvet, miszerint a bíróság a polgári peres eljárásban kötve van a felek kérelmeihez, a 213. § és 215. § pedig a bíróság ítélezési mozgásterének minimáját – az ún. ítélet teljességének elve, vö. LB.BH.1999.07.313. indoklása – és maximáját határozza meg, miszerint minden kereseti kérelemről dönten kell az ítéletben, valamint, hogy az ítélet nem terjeszkedhet túl a kereseti kérelmen.
9. A rPp. 3. §-a nem más, mint a fair eljárás elvének materializálódása a polgári peres eljárásjogban.¹ A fair eljárás elve maga az Atv. XXVIII. Cikkéből fakad, ennek okán pedig – összhangban az Atv. R) Cikk elvi jelentőségű tartalmával – irányadó a teljes magyar jogrendszerre nézve.
10. A fair eljárás elve az Emberi Jogok Európai Egyezményéből (a továbbiakban: „EJEE”) épült be a magyar jogrendbe. Ennek következményeképp a Q) Cikk (2) bekezdése értelmében az azzal való összhangot biztosítani kell, egyúttal a vonatkozó gyakorlat irányadó a magyar jog tekintetében is.

¹ Török Dániel Viktor: Tisztesség a polgári jellegű ügyek elbírálása során (in: Doktori Műhelytanulmányok, Pécsi Tudományegyetem, 2015 239. oldal)

11. Az EJE 6. cikkére vonatkozóan mindenekelőtt le kell szögezni, hogy minden demokratikus – önmagát jogállamnak tartó – államban kiemelkedő helyen áll, így álláspontom szerint összefüggésben áll az Atv. B) Cikk (1) bekezdésével. Ezen álláspontomat alátámasztó indoklás található az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: „EJEB”) *Stanev kontra Bulgária* ügyben hozott ítéletében.² Az EJEB gyakorlata számos ponton igazolja a fentebb kifejtettek helyességét. Leszögezendő, hogy a fair eljárás elve abszolút jellegű, az eljárás egészére kiterjedő, alkotmányos jelentőségű alapelv. Annak érvényesülésének vizsgálata során a teljes eljárás értékelése szükséges, vö. a *Ankerl kontra Svájc* ügynek, valamint a *Stran Greek Refineries és Stratis Andreadis kontra Görögország* ügynek az indoklásával.³
12. A fair eljárás elvének tartalmára vonatkozóan a *H. kontra Belgium* ügy indoklása megfogalmazta, hogy alapvető követelmény mindennemű eljárással kapcsolatban az, hogy szükséges – de facto létező – hatékonysággal legyen lehetőség az eljárás során érvelésre.⁴ Ebből következik az is, - a *Kraska kontra Svájc* ügy indoklása értelmében – hogy egy érvelésnek, vagy akárcsak egy szimpla állításnak is csak akkor lehet értelme egy eljárásban, ha az valóban tárgyalásra, azaz feltárássra kerül és a feltárás alapján tényleges megfontolást tesz annak tárgyában az eljáró bíróság.⁵ Ez a másodfokú bíróság ítéletében az előbbieken meghatározott tényállási elemekre vonatkozóan nem történt meg, valamint ennek indoklása sem jelenik meg érthetetlen módon a másodfokú bíróság ítéletének indoklásában. Felhívom a Tisztelt Alkotmánybíróságot figyelmét arra, hogy a hatékonyság követelménye megjelenik a magyar alkotmánybírósági gyakorlatban is. A 3027/2018. (II. 6.) számú alkotmánybírósági határozat vonatkozó része érdemben azonos érvelést tartalmaz a jelen pontban hivatkozott EJEB határozatokkal.⁶ Az indoklás elégtelen mivoltára történő állításomat a dr. Sulyok Tamás alkotmánybíró úr által lefektetett elvi jelentőségű álláspontra alapítom: „Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelent.”⁷ Ezen kötelezettségnek az ítékezés folyamata során történő megtartása a magyar bírói gyakorlat értelmében alaptörvényi kötelezettségnek minősül.⁸

III. Összegzés

1. Az Alkotmánybíróság elnöke, dr. Sulyok Tamás a bírói jogértelmezés és az eljárás tisztességtelensége kapcsán úgy fogalmazott, hogy „a bírói döntésben megjelenő jogértelmezés kizárólag akkor támadható alkotmányjogi panasszal, ha az valamely Alaptörvényben biztosított jog sérelmére vezet.” Ugyanis „alapjogi érintettség nélkül az Alkotmánybíróságnak nincs jogköre a bírói jogértelmezés felülvizsgálatára.” Összegezve „az Alkotmánybíróság jellemzően akkor vizsgálhatja érdemben a bírói jogértelmezés hibájára alapított alkotmányjogi panaszt, ha az eljárási bíróság az előtte folyamatban volt ügynek az alaptörvényi érintettségére tekintet nélkül járt el, vagy az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával.”⁹
2. A tisztességes eljáráshoz kapcsolódó bírói gyakorlat tehát olyan jogalkalmazói eljárást foglal magában, amely a jogállam értékrendjének megfelelően kikristályosodott alapelvek és szabályok alapján zajlik. Ez a polgári eljárásjog szempontjából azt jelenti, hogy a bírósági eljárás minden mozzanatában meg kell, hogy feleljen az alapelvi rendelkezéseknek, biztosítani kell a rPp. I. rész I. fejezetében foglalt alapelvek, ezen belül többek között a felek rendelkezési jogának maradéktalan érvényesülését – ld. rPp. 3. § (1) – (2) bekezdése - ezzel garantálva a jogviták tisztességes eldöntését.

² European Court of Human Rights – Kézikönyv a 6. Cikkéről, A tisztességes eljáráshoz való jog, 2013. 34. oldal

³ European Court of Human Rights – Kézikönyv a 6. Cikkéről, A tisztességes eljáráshoz való jog, 2013. 34-35. oldal

⁴ European Court of Human Rights – Kézikönyv a 6. Cikkéről, A tisztességes eljáráshoz való jog, 2013. 34. oldal

⁵ European Court of Human Rights – Kézikönyv a 6. Cikkéről, A tisztességes eljáráshoz való jog, 2013. 35. oldal

⁶ 3027/2018. (II. 6.) abh. (13) bekezdés

⁷ Sulyok Tamás: A tisztességes eljáráshoz való jog újabb kihívásai (ABSz, 2015/2., 97-102. o.)

⁸ Kfv. V. 35.216/2014/8. (18) bekezdés

⁹ Sulyok Tamás: A tisztességes eljáráshoz való jog újabb kihívásai (ABSz, 2015/2., 97-103. o.)

3. A jelen panasszal érintett ítélet, valamint az annak alapjául szolgáló polgári peres eljárás vonatkozásában, a fenti pontokban kifejtett indoklásom tükrében arra az álláspontra helyezkedem, hogy azok az Alaptörvényben foglalt fair eljárás elvének, valamint ebből adódóan a jogállamiság követelményének nem felelnek meg.
4. Ennek az az oka, hogy az eljárás folyamán nem kerültek tisztázásra a Kezdeményező által hivatkozott tényállási elemek. A másodfokú bíróság az alkotmányjogi panasszal érintett ítéletében nem indokolta meg, hogy a Kérelmező fellebbezésében kifejtettek miért nem helytállóak. A másodfokú bíróság nem adott választ arra a kérdésre sem, hogy miért nem fedezte a rezsielőleg számla az áram-, és gázdíjat, és emiatt azok összege miért került beszámításra a Kérelmező viszontkeresetében megjelölt (és részére megítélt) 7425 euró összegbe. **Értelemszerűen ezek hiányában – midőn a Kérelmező fellebbezése, valamint az eljárás során tett nyilatkozatai nem lettek érdemben elbírálva – nem volt lehetséges az, hogy a fair eljárás elvének megfelelő ítéletben kerüljön meghatározásra a pernyertesség kérdése. Az így meghozott ítélet alaptörvényellenes.**
5. A fair eljárás elve magában foglalja, hogy a bírósági eljárásban részt vevő feleknek joguk van arra, hogy az általuk az ügyük szempontjából relevánsnak tartott észrevételeiket előadják. Ez a jog csak abban az esetben tekinthető hatékonnak, ha az észrevételeket valóban „tárgyalják”, vagyis a bíróság azokat megfelelően megfontolja. Ehhez szorosan kapcsolódik a bíróságok indokolási kötelezettsége, amely a fair eljárás egyik alapvető követelménye. A bíróság úgy köteles döntését megindokolni, hogy az nyilvánvalóvá tegye a felek számára, hogy ügyüket valóban megtárgyalták.
6. **Az alkotmányjogi panasszal érintett másodfokú ítélet alaptörvényellenes azért, mert ellentétes az Atv. XXVIII. Cikk (1) bekezdésében foglalt fair eljárás elvével, valamint az Atv. B) Cikk (1) bekezdésével.** A fair eljárás eleme a jogállami törvénykezésnek. Olyan garanciális elem, ami alapjaiban határozza meg az ítélkezési gyakorlat biztonságosságát, ezúton pedig az állampolgároknak az igazságszolgáltatásba vetett hitét. A fair eljárás elvének maradéktalan érvényesülése nélkül nem képzelhető el jogállamiság. Egy jogállamban ugyanis mindenkit azonos mértékben kötnék az adott állam jogforrásai, egyúttal a polgárok biztonságosan számíthatnak arra, hogy az azokban foglalt jogaik érvényesülnek, vagy pedig érvényesíthetők a jog adta eszközök útján. Amennyiben ilyen ítéleteket enged a magyar bírói gyakorlat beépülni a magyar jogrendszerbe, akkor az hosszú távon a magyar jogállamiságba vetett állampolgári hitet fogja elkezdni erodálni. **Végső soron a jogállam végét a belé vetett hit elmúlása jelenti.** Értelemszerűen, amennyiben a XXVIII. Cikk (1) bekezdésébe ütközik az Ítélet, akkor az R) Cikk (1) bekezdésének sérelme is megvalósul, mivel az Atv. rendelkezései kötik a teljes magyar jogrendszert. Álláspontom szerint szintén sérül az Atv. Q) Cikk (2) bekezdése is, mivel a Törvényszék az Ítélet meghozatalakor nem szavatolta a magyar jognak az összhangját a nemzetközi joggal, amire vonatkozóan a II. pontban számos EJEB ítéletre hivatkozom. Teljességgel elfogadhatatlan gyakorlat lenne az, amennyiben a magyar törvénykezés elszakadna az emberi jogok európai gyakorlatától. **A jelen panasz alapjául szolgáló ítélet ezen okokból kirívó módon alkalmatlan és méltatlan arra, hogy res iudicata formájában a magyar jogállami rendszer részét képezze.**
7. Az alkotmányjogi panasszal érintett másodfokú ítélet alaptörvényellenes továbbá azért is, mert sérti a Kérelmezőnek az Atv. XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való jogát. Tekintettel arra, hogy az Európai Unió Alapjogi Chartája szintén deklarálja a tulajdonhoz való jogot, az Ítélet nem pusztán a belső joggal, hanem a nemzetközi joggal is ellentétes. A Törvényszék önkényesen, a Kérelmező többszöri felhívását figyelmen kívül hagyva ítélte meg az [REDACTED] javára beszámítás útján egy olyan – a perben helyes összegre mérsékelt - szolgáltatási ellenérték összeget, amely már tényszerűen megfizetésre került a Kérelmező által, ezért amelyre az [REDACTED] nek semmiféle jogcímen nem lehet, és lehetett beszámítási igénye.

8. Hangsúlyozom tehát, hogy jelen alkotmányjogi panasz nem a felmerült anyagi jogi tényállás újraértékelésére, egyúttal érdemi eldöntésére irányul, hiszen az alkotmányjogi panasz intézményének nem ez a funkciója a magyar jogrendben. A jelen panasz tárgya az annak alapul szolgáló ítélet teljességének hiánya. A tényállás a fent kifejtettek értelmében nem került felderítésre, a Törvényszék döntését nem indokolta meg teljes körűen, így olyan nyitott kérdések maradtak az ügyben, amelyek érdemi elbírálása nélkül nem lehetett a fair eljárás elvének megfelelő jogerős ítéletet hozni.

Kérem, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság az Ítéletet az Abtv. 43. § (1) bekezdése értelmében, a fentiekben ismertetett tényállás, alapjogi indoklás, valamint összegzés alapján semmisítse meg.

Tisztelettel:

Dr. Török Gyula ügyvéd
Kérelmező képv.

mellékletek:

F1 – ügyvédi meghatalmazás

